

[Martin Glerup]

Begrundelse

Gamle gyllebeholdere kan være tikkende miljøbomber over for beboelser, vandløb og grundvand, såfremt de sprænges og gyllen fosser ud, som det var tilfældet på en gård ved Farsø i Vesthimmerland den 25. august 1992.

En bølge af gylle dræber alt liv i et vandløb. Fisk og deres føde dyr går tabt for en periode på op til 5 år.

Da ammoniakken er stærkt aggressiv over for gyllebeholdernes jernarmering, er der miljørisiko forbundet med flere af de gamle anlæg.

Samtidig er afstandskrav fra gyllebeholder til beboelse på samme ejendom, vandløb og søer kun 15 meter og til enkeltvandindvindingsanlæg kun 25 meter.

På baggrund heraf er det tvivlsomt, om den nuværende situation for og kontrol med de ældste kritisk beliggende gylleanlæg er miljømæssig forsvarlig.

Svar (10/9 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Miljøstyrelsen har telefonisk fået oplyst, at Farsøuheldet, som er omtalt i baggrunden for spørgsmålet, skyldtes, at en entreprenør i forbindelse med et gravearbejde havde gravet et hul ved beholderen. Herved fjernede man det normale jordtryk, der modsvarede væsketrykket indefra, og et hul på 8 m² opstod. Uheldet er således ikke opstået som følge af normal drift.

Om kontrol af gylleanlæg gælder i øvrigt, at alle gyllebeholdere, uanset alder, er underkastet reglerne i §§ 20 og 29 i bekendtgørelse nr. 11 af 3/1 1992 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. De lyder således:

§ 20. De i bekendtgørelsen nævnte anlæg skal renholdes og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så at de til enhver tid overholder bekendtgørelsens krav.

Stk. 2. Brugeren af en beholder for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand skal endvidere mindst hvert 10. år lade den kontrollere med hensyn til styrke og tæthed. Kontrollen skal udføres af en af kommunalbestyrelsen udpeget person. I forbindelse med

kontrollen skal der udarbejdes en rapport, som tilsendes kommunalbestyrelsen inden 8 dage efter, at kontrollen blev udført. Rapporten indgår i kommunalbestyrelsens vurdering af, om den pågældende beholder fortsat overholder bekendtgørelsens krav om tæthed og styrke.

§ 29. Konstateres nærliggende risiko for sprængning eller lignende af en beholder til ensilagesaft, husdyrgødning eller spildevand, skal kommunalbestyrelsen umiddelbart meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger eller eventuelt nedlægge forbud mod drift af anlægget.

Stk. 2. Er en af de i stk. 1 nævnte beholdere anbragt således, at driftsforstyrrelser eller uheld kan medføre alvorlige skader på vandløb og søer, kan kommunalbestyrelsen påbyde særlige foranstaltninger.

§ 20, stk. 2, trådte i kraft den 1/11 1987, mens § 20, stk. 1, og § 29 trådte i kraft den 1/2 1986. Dette er ensbetydende med, at de gamle beholdere skal kontrolleres senest den 31/10 1997.

Disse regler giver kommunalbestyrelserne gode muligheder for en effektiv kontrol. Det skal dog fremhæves, at det er brugeren, der har ansvaret for, at reglerne overholdes, netop for at undgå miljøskader. Det skal nævnes, at de konstruktionsmæssige krav, der er fastsat i Boligministeriets bygningsreglement, skal overholdes ved opførelsen.

Miljøstyrelsen arbejder i øvrigt sammen med Statens Jordbrugstekniske Forsøg og Landbrugets Rådgivningscenter på at udfærdige en vejledning i, hvordan beholderkontrollen kan udføres.«

På denne baggrund mener jeg ikke, at det er nødvendigt at ændre reglerne. Jeg har dog bedt Miljøstyrelsen om i det omtalte vejledningsarbejde også at medtage forholdsregler, der kan være egnede til at forebygge uheld som det, der er sket i Farsø.

Spm. nr. S 1098

Til miljøministeren (31/8 92) af:

Martin Glerup (S):

»Vil ministeren på baggrund af miljørisikoen fra utætte gyllebeholdere (250 ton gylle i Farsø-vandløb, da gyllebeholder den 25. august 1992 sprængtes) oplyse, hvor mange rapporter om kontrol med gyllebeholdere der er udarbejdet i kommunerne, og hvilke foran-